

Τράπεζα Θεμάτων Αρχές Φιλοσοφίας Β' Λυκείου

GI_V_FIL_0_15132

ΘΕΜΑ 50^ο**ΟΜΑΔΑ Α****ΘΕΜΑ Α1**

1α. Αξιοποιώντας τις γνώσεις σας, να αντιστοιχίσετε τα ονόματα των φιλοσόφων (στήλη Α) με τα δεδομένα της στήλης Β.

Α'

1. Μπέρκλεϋ
2. Ντεκάρτ
3. Μιλ
4. Καντ
5. Αριστοτέλης

Β'

- α.** «Η μεγαλύτερη κατά το δυνατόν ωφέλεια για τον μεγαλύτερο κατά το δυνατόν αριθμό ατόμων».
- β.** «Κάθε υποκείμενο να πράττει έτσι, ώστε να μεταχειρίζεται όλους τους ανθρώπους πάντοτε ως σκοπούς και όχι μόνο ως μέσα των πράξεών του».
- γ.** «Το να υπάρχει κάτι συνίσταται στο να αντιλαμβάνεται ή να γίνεται αντιληπτό».
- δ.** «Σκέπτομαι, άρα υπάρχω».
- ε.** «Ο άνθρωπος από τη φύση του είναι ζώο πολιτικό».

(μονάδες 10)

1β. Να αποδώσετε το φιλοσοφικό περιεχόμενο των όρων: καθολικές έννοιες, εμπειρισμός, θεωρία διπλής όψεως (δύο όψεων).

(μονάδες 15)**1α**

1 – γ, 2 – δ, 3 – α, 4 – β, 5 – ε

1β

Καθολικές έννοιες: Είναι τα πράγματα ή οι ουσίες που είναι ξεχωριστά από τα φυσικά αντικείμενα, αλλά προκύπτουν από αυτά μέσω νοητικής αφαίρεσης.

Εμπειρισμός: Φιλοσοφική θεωρία σύμφωνα με την οποία η γνώση μας προέρχεται κυρίως ή και αποκλειστικά από τις αισθήσεις μας.

Θεωρία διπλής όψης: Η θεωρία αυτή δέχεται μόνο ένα είδος οντοτήτων, των οποίων όμως η ουσία έχει δύο διαφορετικά, αναπόσπαστα συνδεδεμένα είδη ιδιοτήτων, τις πνευματικές και τις υλικές. Κανένα από αυτά δεν έχει οντολογική προτεραιότητα, αλλά αποτελούν τις δύο όψεις ενός ενιαίου πράγματος, του οποίου η μία όψη αντιστοιχεί απόλυτα στην άλλη και δεν μπορεί να υπάρξει από μόνη της. Εκείνο πάντως που έχει σημασία εδώ είναι ότι η νοητική διάσταση του ανθρώπου δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς τη σωματική.

ΘΕΜΑ Α2

2α. Ο στρατηγός Ντε Γκολ, πρόεδρος της Γαλλίας την εποχή των γεγονότων του Μάη του '68, αρνήθηκε να διατάξει τη σύλληψη του φιλοσόφου Ζαν-Πολ Σαρτρ που συμμετείχε στη φοιτητική εξέγερση. Επικροτείτε τη στάση του; Να τεκμηριώσετε με συντομία τη θέση σας.

(μονάδες 13)

2β. Έχει ειπωθεί ότι η σύγχρονη τέχνη είναι «η τέχνη του άσχημου». Συμφωνείτε με αυτή την άποψη; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 12)

2α

α) Ο Ζαν-Πολ-Σαρτρ ήταν ένας στρατευμένος καλλιτέχνης στηρίζοντας και παλεύοντας για τις επιλογές του. Πίστευε ότι οι διανοούμενοι, καλλιτέχνες και φιλόσοφοι, θα πρέπει να παίζουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία, για αυτό και ο ίδιος συμμετείχε ενεργά στα πολιτικά και κοινωνικά θέματα της χώρας. Επομένως, επικροτώ τη στάση του Ντε Γκολ.

β) Η σύγχρονη τέχνη είναι αυτή που δίνει βάση σε ό, τι συγκινεί τον άνθρωπο είτε εντυπωσιάζοντας τον είτε τρομάζοντας τον. Δε χρειάζεται, λοιπόν, το αντικείμενο της συγκίνησης να είναι απαραίτητα ωραίο, αλλά θα μπορούσε να είναι και άσχημο. Από την άποψη αυτή η σύγχρονη τέχνη μπορεί να χαρακτηριστεί και «τέχνη του άσχημου».